

אבא לא הסתפק בחצר זו ומהיות ביה"ס בקצה המר-
שבה — עמד כל המדרון שמאחוריו לרשותו. הוא ניצל
אפשרות זו, סיקל וגידר שטח גדול (בודאי היו לו לאבא
תכניות משלו לגבי שטח זה). הגידור נעשה מאבנים שסוקלו,
חומר שהיה מצוי בשפע ולא הצריך השקעה כספית. שתי
שורות אבנים גדולות במרחק 60-70 ס"מ האחת מהשניה
ובגובה הרצוי, האבנים הקטנות — בחלל שנתהווה בין
השורות, זו היתה הגדר. היו נראות פה ושם גם הריסות
בגדר כזו דבר שהמחיש לנו במדויק את פירושו של "וגדר
אבניו נהרסה" (משלי כד' לא').

השטח הוכן לנטיעה ובט"ו בשבט יצאנו בסך שרים
ונושאים שתילי איזדרכת דקים וארוכים שהובאו מהכפר
הערבי השכן כפר-קילה. כיום — כפר לבנוני ואין כל יחסי
שכנות בינינו לבינם ואילו אז היו הם השכנים הקרובים
והידידותיים ביותר של אכרי המושבה ואף "עזרו" להם
בעיבוד שדותיהם ובכל מלאכה אחרת. כך גם קבלנו מהם את
השתילים. וכי איזה מקור אחר לשתילים או למידע כלשהו
באשר למה ואיך לנטוע היה לנו באותם ימים?

את האיזדרכת נטענו ליד הגדר סביב כל השטח הגדול,
ובחצר הפנימית זרענו צנוברים, אלה שקליפתם קשה ותוכם
טעים וקרויים היו בפינו "פיניונעס". הזרעים נבטו וגדלו
לאיטם אבל לכלל חורשה, שבוודאי היתה זו מטרתו של אבא
כשזרעם, לא הגיעו ואט-אט יבשו מחוסר אפשרות השקיה
וכך גם עלה בגורלם של שתילי האיזדרכת.

שש שעות ביום למדנו בביה"ס; ארבע בבוקר ושתיים
אחר הצהרים. אמא לימדה חשבון והנדסה בשעות אחה"צ.
והיו עוד מורים: שפילברג, דושמן, מילר, אדון כהן, אגב,